

İÇKİ

Yüce dinimiz İslam, alkol başta olmak üzere bütün sarhoş edici maddeleri yasaklamıştır. İçki, insanın akıl, ruh ve beden sağlığını bozar; ailevî, sosyal ve meslekî hayatını olumsuz yönde etkiler. İçkinin verdiği zarar, yalnız onu içenle sınırlı kalmaz, toplumun diğer fertlerini de olumsuz etkiler. Taşkın hareketleriyle kırgınlık, dargınlık, kavga, cinayet ve trafik kazaları gibi çeşitli zararlara sebep olur.

Kur'an-ı Kerim'de; "*İçki ve kumarda şeytan ancak aranıza düşmanlık ve kin sokmak; sizi Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık vazgeçiyor musunuz?*" (Mâide, 5/91) buyrulmuştur. Peygamberimiz (s.a.s.)'de, "*İçki kötülüklerin ana-sıdır.*" (Neseî, "Eşribe", 44); "*İçki, deva değil bilakis derttir*" (Müslim, "Eşribe", 12) buyurmuştur.

SAFF SÛRESİ

Saff sûresi, Mushaf'taki sıralamaya göre 61. iniş sırasına göre 109. sûredir.

Medine'de inmiştir. 14 ayettir. Adını 4. ayette yer alan "saf" (dizi) sözcüğünden almıştır.

Sûrede, kişinin davranışları ile iddialarının çelişmesinin günahlığı, Allah yolunda çalışanların birlik ve beraberlik içinde olmaları gerektiği, kurtuluşun, imanla birlikte can ve malla Allah yolunda çalışmak olduğu konuları işlenmektedir.

ÖZLÜ SÖZ

Hakiki dost, senin ayıp ve kusurunu bildiği halde seninle arkadaşlık ve sohbet edendir. Bu da Kerîm olan Mevlâ'dan başkası olamaz!

(Ataullah İskenderî)

CİMRİLİK ETMEMEK

Cömertliğin zıddı olan cimrilik, dinin öngördüğü yerlere harcamaktan kaçınmaktır. Yüce Allah cimriler hakkında şöyle buyurur: *“Allah’ın lütfundan kendilerine verdiklerinde cimrice davrananlar, bunun kendileri için hayır olduğunu sanmasınlar; aksine bu, onlar için kötüdür. Cimrilik ettikleri şey, kıyamet günü onların boyunlarına asılacaktır.”* (Âl-i İmran, 3/180)

Sevgili Peygamberimiz de hadisleriyle ümmetini, cimriliğin fert ve toplum üzerindeki dünyevî ve uhrevî zararlarından sakındırırdı: *“Mal hırsından ve cimrilikten son derece sakının. Zira sizden öncekileri cimrilik helâk etmiştir. Cimrilik onları kan dökmeye ve haramı helal saymaya sürüklemiştir.”* (Müslim, “Bir ve Sıla”, 56)

Dolayısıyla müslümana yaraşan, cimrilik değil cömertliktir.

CUMA SÜRESİ

Mushafta 62. sırada yer almaktadır.

Medine’de nazil olmuştur.

Yahudilerden bahs eden bu sûre 11 ayettir. Sûrede Hz. Peygamber’in gönderilmesinin hikmetlerine değinilmekte, kendilerine Tevrat verilen yahudilerin bazı bencilce iddiaları eleştirilmekte, cuma namazının müslümanlar açısından taşıdığı önem üzerinde durulmaktadır.

ÖZLÜ SÖZ

*Söylenen her söz üzerinde, içinden çıktığı kalbin kisvesi, elbisesi vardır.
(Ataullah İskenderî)*

KURULUŞUNUN YILDÖNÜMÜNDE DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

Cumhuriyet'in başta gelen kazanımları arasında olan Diyanet İşleri Başkanlığı bugün; Avrasya coğrafyasından tarihte birçok acı ve tatlı hatırayı paylaştığımız yakın komşularımıza kadar, Balkanlar, Kafkasya, Rusya, soydaş ve akraba topluluklardan Afrika'nın içlerine kadar geniş bir alanda, özgün, güvenilir, donanımlı ve yol gösterici bir dinî tecrübeyi temsil eden, bağlılık ve vefa karışımı bir duyguyla kendisine yönelenlere bilgi ve hizmet sunar; Avrupadaki insanımız için de dinî hizmetin yanında, adeta bir kimlik ve özülle varoluş bilgi ve bilinci veren bir kurumdur. Başkanlığın dış dünyadaki temsil gücü ve etkinliği, kurumsal inisiyatifin yanı sıra, tarihten bu yana milletimizin bu coğrafyalara götürdüğü hizmet ve ülkemizin dışarıda sahip olduğu önem ve itibarla bağlantılı bir husustur.

Yurt dışından, özellikle de İslam ülkelerinden bakıldığında Diyanet, Müslümanlıkla modern hayatın, laikliğin ve demokrasinin birbiriyle karşı karşıya getirilmeden ahenk içerisinde yaşatılabileceğini gösteren önemli ve özgün bir örnek olarak görülür.

Çevresine din konusunda sağlıklı bilgi ve hizmet sunması ölçüsünde rehberlik, saygınlık ve otorite yönü de öne çıkan ve bünyesinde binlerce personeli istihdam eden Diyanet teşkilatı, ülkemizde, kamuoyunun, dinî bilginin ve gündelik dindarlığın, hatta geleceğin şu veya bu yönde oluşumunun baş sorumlusu veya umudu olarak algılanmaktadır.

Kurumumuz, iyi günde kötü günde birlik ve beraberliğin, acıyı, umudu ve coşkuyu paylaşmanın en bilinen, milletin merkezle ve devletle buluşması için açılan ana yol ve köprülerden biridir.

MÜNÂFİKÛN SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir. 11 âyettir.

Sûre, münafıkların genel karakter ve özelliklerinden bahsettiği için bu adı almıştır.

Sûrede, izzet ve şerefin Allah'a, peygamberine ve mü'minlere ait olduğu, mal ve evladın kişiyi Allah'ı anmaktan alıkoymaması gerektiği ve ölüm gelip çatmadan önce Allah için infakta bulunmanın önemi üzerinde durulur.

ÖZLÜ SÖZ

İlmi öğrenmeden önce edebi öğren.

(İmam Malik)

CEHENNEME GÖTÜREN AMELLER

Kur'an-ı Kerim'de cehenneme götüren amellere yer verilerek, insanlar bu tür amelleri işlemekten sakındırılmaktadır. Müddessir Sûresinde de bu durum açıkça belirtilmektedir:

“Sizi Sekar'a (cehenneme) ne soktu?. Onlar şöyle cevap verirler: “Biz namaz kılanlardan değildik. Yoksulu doyurmazdık. Batıla (günaha) dalanlarla birlikte biz de dalaradık. Ceza gününü de yalanlıyorduk. Nihayet ölüm bize gelip çattı” (Müddessir, 74/40-47).

Buna göre, Allah'a iman ve itaat etmeyip namazı kılmamak, yoksulu doyurmamak, nimetleri muhtaçlarla paylaşmamak, hak ölçülerinden uzak kalarak batıla dalanlarla beraber olmak ve kıyamet gününü yalanlayarak hesap günü bilincinden uzak bir hayat yaşamak, cehenneme götüren başlıca amellerdendir.

TEĞABUN SÛRESİ

Teğabun Sûresi 18 ayet olup Medine'de indirilmiştir. Adını 9. ayetindeki “teğabun” kelimesinden almıştır.

Sûrede mülk ve egemenliğin Allah'a ait olduğu, her varlığın Allah'ı tesbih ettiği, mal ve evlâdın imtihan aracı olduğu, kimin başına bir kötülük gelmişse, Allah'ın izni ve kişinin kendi kazancının sonucu olarak geldiği belirtilir.

Allah'a itaat ve Allah yolunda harcamanın fazileti anlatılarak, yapılan iyiliklerin başa kakılmaması öğütlenir.

ÖZLÜ SÖZ

Ameller bir takım sûretlerden ibarettir. Bunların ruhları ise içlerinde ihlas sırrının bulunmasıdır.

(Ataullah İskenderî)

TEVHİD İNANCI

Hak dinin temelini oluşturan tevhid inancı; Allah'ın varlığını, birliğini, eşi ve benzeri bulunmadığını bilmek, O'na inanmak, ulûhiyetini tasdik etmek, zatında, sıfatlarında ve fiillerinde hiçbir varlığı O'na ortak koşmamaktır.

Yüce Allah'ın, “*Şüphesiz, benden başka hiç bir ilah yoktur. Öyleyse bana ibadet edin...*” (Enbiyâ, 21/25) emrinin gereğini yerine getirmektir.

Tevhîd inancı; başta namaz, oruç, zekat ve hac olmak üzere hayatın bütününe yönelik ibadetlerle pratiğe aktarılır. Böylece inancını ibadet ve kullukla salih amele ve güzel ahlaka dönüştüren mümin; şehvetin, şöhretin ve servetin esiri olmaktan kurtularak, yalnızca Allah'a kul olmanın huzur ve mutluluğuna erişir.

TALÂK SÜRESİ

Kur'an-ı Kerim'in 65. sûresidir. 12 ayettir. Medine'de nâzil kılınmıştır.

Adını bazı hükümlerine yer verilen boşamak anlamındaki “talak” kelimesinden almıştır.

Sûrenin ilk ayetlerinde boşama konusunun bazı detaylarına temas edilmekte, diğer ayetlerinde de tarihte azgın toplulukların dünyada ve ahiretteki azaplarına işaret edilmekte, iman edip salih amel işleyenlerin ise nail olacakları mükafatlara değinilmektedir.

Son ayette ise Allah'ın sonsuz kudret ve ilminden söz edilmektedir.

ÖZLÜ SÖZ

Allah'ın katında değer ve kıymetini öğrenmek istiyorsan, hangi işte seni ikâme ettiğine, seni hangi halde tuttuğuna bak!

(Ataullah İskenderî)

KÖTÜLÜKLERİN KAYNAĞI İÇKİ

İslamiyet; dini, canı, nesli, malı ve aklı korumayı hedeflemiş, bunlara zarar verilmesini yasaklamış ve insanlara yararlı olan şeyleri helâl, zararlı olanları da haram kılmıştır. Bu itibarla Allah; içkinin pislik olduğunu, kurtuluşun bundan uzak durmaktan geçtiğini, şeytanın bu yolla mü'minlerin arasına düşmanlık ve kin sokup, Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoyduğunu haber vermektedir.

(Maide, 5/90-91)

Peygamberimiz (s.a.s.); içkinin kötülüklerin anası olduğunu (Neseî, "Eşribe", 44) zikrederek, bunun akıl, ruh ve beden sağlığını bozduğu gibi, insanın ailevî, sosyal ve meslekî hayatını da olumsuz yönde etkilediğine işaret etmiştir. Bu itibarla içki ve uyuşturucu gibi her türlü kötü alışkanlıktan uzak durmak, bunlara alışan insanları uyarmak ve onların tevbe etmelerine yardımcı olmak gerekir.

TAHRİM SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir. 12 âyettir.

Sûre, adını Hz. Peygamber'in, helâl olan bir şeyi kendisine haram kıldığından söz eden ve "Tahrîm Âyeti" diye adlandırılan birinci âyetten almıştır.

Tahrîm, haram kılmak demektir. Sûrede başlıca, Hz. Peygamber'in eşleriyle olan bazı münasebetleri ile, mutlu bir aile yuvasının oluşturulmasının temel prensipleri konu edilmektedir.

ÖZLÜ SÖZ

İnsanlar, sende bulunduğunu zannettikleri iyi huylardan dolayı seni methederek. Buna karşılık, sen de nefsi huylarının gerçeğini bildiğin için onu kınayıcı ol!
(Ataullah İskenderî)

AİLE VE KADIN

Aile yapısı toplumun huzuru, neslin devamı ve güvencesi için önemli bir meseledir.

Bireysel ve toplumsal huzurun sağlanabilmesi için toplumu oluşturan ailenin manevi değerler üzerine bina edilmesi, ilahî ahlâk yasalarına bağlı olması ve bu yönde eğitilmiş bireylerden oluşması şarttır.

Kadın, toplumun en önemli unsuru olan ailenin temel taşıdır. Allah Resulü (s.a.s.), "*Cennet, anaların ayakları altındadır.*" (Nesai, "Cihad", 6) buyurmak suretiyle kadının önemini ifade etmişlerdir.

Aile içinde huzuru, eğitimi, düzeni ve ev idaresini büyük ölçüde kadının sağladığını göz önüne alırsak kadının iyi yetişmesi, dini bilgi ve ahlâkını kazanmış olması gerekir.

MÜLK SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 30 âyettir.

Sûre, adını birinci âyette geçen "el-Mülk" kelimesinden almıştır.

Sûrede başlıca, Allah'ın azameti, Allah'ın birliğinin delilleri ve öldükten sonra dirilmeyi inkar edenlerin akıbetleri, ayrıca insanlığın ilahî vahyin uyarıcılığına muhtaç olduğuna işaret edilmekte, bunu kabul etmeyenlerin karşılaştıkları kötü sonuçla ilgili uyarılar konu edilmektedir.

ÖZLÜ SÖZ

Dilini tut ve bil ki, dil yararı bıçak yarısından daha vahimdir.

(Prof. Ali Fuat Başgil)

VEDA HUTBESİ

Peygamberimiz (s.a.s.)'in, hicri 632 yılında yaptığı ilk ve son haccında Arafat'ta yüz bini aşkın insana irad ettiği hutbedir. Veda Hutbesi İslam'ın özeti mahiyetindedir ve temel hak ve hürriyetler açısından büyük önem taşır. Peygamberimiz hutbesinde ırk, renk ve sınıf üstünlüğünü reddetmiş; zina ve aile hayatına zarar verecek şeyleri yasaklamıştır. Ailede erkek ve kadının birbirlerine karşı hak ve vazifelerinin olduğunu belirten Allah Rasülü, kadınlara iyilik ve şefkatle muamele edilmesini, faizin haram kılındığını, her türlü kan davasının kaldırdığını, vasiyet, borç ve kefaletle nesebin öz babadan başkasına nispet edilemeyeceğini, insanların can, mal ve haysiyetinin her türlü tecavülden korunduğunu ilan etmiştir. (İbn Hişâm, es-Siretü'n-Nebeviyye, IV/250-253)

KALEM SÜRESİ

Mushaftaki sıralamada 68, iniş sırasına göre 2. sûredir. Mekke'de inmiştir. Adını birinci âyetteki "kalem" kelimesinden almıştır.

Hız. Muhammed'in, yüksek şahsiyeti, Mekkeli müşriklerin yaymaya çalıştıkları tereddütler, müşriklerdeki şahsiyet bozuklukları, nimete karşı nankörlüğün kötülüğü, ahiretin sıkıntılı ve dehşetli halleri, Allah'ın müminler için hazırlamış olduğu ödüller ve kâfirlere vereceği cezalar, sûrenin başlıca konularındandır.

ÖZLÜ SÖZ

Kusurlarını kendin gör, tâ ki onları tamir ve ikmal edebilesin.
(Prof. Ali Fuat Başgil)

HAFIZLIK

Kur'an-ı Kerim'in tamamını ezberleyen kimselere hafız denir. Kur'an'ı, on farklı okuyuş şekline göre (aşere-takrib-tayyibe) öğrenen ve okuyanlara ise "kurra" denilmektedir. Peygamberimiz (s.a.s.) tarafından Hameletü'l-Kur'an ve Sahibul'l-Kur'an olarak da nitelendirilen hafızların ahiretteki derecelerinin, bildikleri âyet sayısı kadar olduğu bildirilmiştir. (Ebu Davud, "Vitr", 20)

İslam'ın ilk yıllarından itibaren birçok İslam ülkesinde Kur'an'ın, ezberlenmesine büyük önem verilmiş, sıbyan mekteplerinde, medreselerde, günümüzde ise Kur'an Kurslarında sürekli hafızlık eğitimi verilmiş, böylece her çağda onbinlerce hafızın yetişmesi sağlanmıştır. Cumhuriyet döneminde Diyanet İşleri Başkanlığı'ndan hafızlık belgesi alanların sayısı 2010 yılı itibarı ile 90.000 civarındadır.

HÂKKA SÛRESİ

Hakka sûresi, Mekke döneminde inmiştir, 52 âyettir.

Mushaftaki sıralamada 69. iniş sırasına göre 78. sûredir. Mülk sûresinden sonra, Meâric sûresinden önce inmiştir.

Hâkka, mutlaka gerçekleşecek olan kıyamet demektir.

Sûrede, Kıyameti inkâr edenlerin görecekleri cezalar ve mü'minler ile kâfirlerin dehşetli kıyamet günündeki hâlleri konu edilmektedir.

ÖZLÜ SÖZ

Dostluğunu kötü günde göster, tâ ki kötü gün dostu bulasın.

(Prof. Ali Fuat Başgil)

ADÂB-I MUAŞERET

Adâb-ı muâşeret, toplum içerisinde insana gerekli olan nezaket kurallarını öğreten, insanî ilişkilerde uyulacak ahlaki ölçüleri ortaya koyan ve kişiyi saygı ve hürmete layık kılan davranış şekilleridir.

Nezaket ve görgü kurallarına önem verilmeyen toplumlarda ahlâkın varlığından söz edilemeyeceği gibi; hukuka saygı, nizam ve intizamdan da söz edilemez. Bundan dolayı yüce dinimiz İslam, misafirperverlikten bayram törenlerine; sosyal yardımlaşmadan, insanların birbirini sevip saymalarına; bireysel hayattan sosyal hayata varıncaya kadar hemen her alanda muâşeret prensipleri getirmiştir.

O halde Müslümanlar, hayatlarının her alanında edep kurallarına uygun söz ve davranış sergilemelidirler.

ME'ÂRİC SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 44 âyettir.

Sûre, adını üçüncü âyetteki “el-Me’âric” kelimesinden almıştır. Me’âric, yükselme yolları demektir.

Sûrede başlıca, Mekke müşriklerinin inkar, inat ve azgınlıkları, insan tabiatının bazı yönleri, ölüm ötesi hayatın gerçekliği kıyamet halleri, öldükten sonra dirilme, hesap gününün sıkıntıları, cehennem azabı, ahiret hayatı ve peygamberlik gibi İslam’ın inanç esasları ele alınmakta ve konu edilmektedir.

ÖZLÜ SÖZ

Vatan, bize kılıcımızın ekmeğidir.

(Namık Kemal)

MARANGOZLARIN PİRİ HZ. NUH (A.S.)

Yüce Allah yol gösterici olarak Nûh (a.s)'ı kavmine gönderdiğinde, onu yalanlamışlar, alaya almışlar ve onunla mücadeleye girişmişlerdi.

Nûh (a.s.), bütün çabalarına rağmen kavminin inkâr ve isyanda direnmeleri üzerine onların durumunu Allah'a arz etmiştir. Allah Nuh (a.s)'a bir gemi yapmasını emretmiş ve o da kendisine öğretildiği şekilde bir gemi yapmıştır. (Hud, 11/37-39)

Sonuçta yüce Allah, -Nuh'un karısı ve bir oğlu da dahil olmak üzere- inkâr ve isyanda direnenleri büyük felaketle yani tufanla cezalandırmıştır. Nûh (a.s.) ve ailesi diğer müminler ile birlikte gemiye binerek felaketten kurtulmuşlardır. Hz. Nuh gemicilerin ve marangozların piri sayılmıştır.

NÛH SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 28 âyettir.

Sûrede başlıca iman esaslarıyla birlikte, Nûh peygamberin inkarcılarla mücadelesi ve Nûh Tufanı konu edilmektedir.

Sûre, adını konusundan almıştır.

Nuh'un kendisi ve müminler için yapmış olduğu dua ile sona ermektedir.

ÖZLÜ SÖZ

Fırsat ganimettir. Sağlık ve boş zaman ise iki ganimettir. Vakitlerini devamlı olarak Allah'ın zikrine harcamak gerekir. Hangi amel olursa olsun, dinin emri istikametinde ise o zikre dâhildir, isterse alış veriş olsun. (İmam Rabbani)

MEHMET AKİF ERSOY'UN KİŞİLİĞİ

1873 yılında İstanbul'da doğan İstiklâl Marşı şairi Mehmet Akif Ersoy, Fatih Rüştüyesi'ni, sonra İstanbul İdadisi'ni, daha sonra da Halkalı Baytar Mektebi'ni bitirdi. Türkçe, Arapça ve Farsça'nın yanında çok iyi derecede Fransızca da bilen Akif, bir süre devlet memurluğu yaptı. "Sırat-ı Mustakim" ve "Sebilü-r-Reşat" dergilerinin başyazarlığında bulundu. Okul hayatı devam ederken bir yandan da babasından din dersleri aldı. Edebiyata olan ilgisi onu yeri doldurulamaz bir şair yaptı.

İlk kitabının adı olan "Safahat"ı sonraki kitaplarının genel adı olarak benimsemiştir. Ölümünden sonra kitaplarına girmemiş şiirleri de eklenerek aynı adla tek kitapta toplanmıştır.

TBMM'nin İstiklâl Marşı'nın güftesi ile ilgili açtığı yarışmada beklenen başarı sağlanamadığı için maarif vekilinin isteği üzerine, Akif'in İstiklâl Marşı'na 17 Şubat 1921'de yazdığı güfte, 12 Mart'ta TBMM tarafından kabul edilmiştir. İstiklâl Savaşı'ndan sonra, kışları geçirdiği Mısır'a yerleşmiştir. Kahire Üniversitesi'nde Türk edebiyatı dersleri de veren Akif, sıtmaya yakalanıp İstanbul'a döndükten beş ay sonra 27 Aralık 1936'da vefat etmiştir.

CİN SÜRESİ

Mekke döneminde inmiştir.

Bir cin topluluğunun Kur'an'dan etkilenerek Müslüman oluşu ve cinler hakkında genel bilgiler verildiği için "Cin sûresi" olarak isimlendirilmiştir.

Sûrede ayrıca tevhit, peygamberlik ve öldükten sonra diriliş gibi konular ele alınmaktadır.

Kur'an-ı Kerim'deki sırasına göre 72. sûredir. 28 âyetten oluşmaktadır.

ÖZLÜ SÖZ

*Allah'a dayan sa'ye sarıl hikmete ram ol
Yol varsa budur bilmiyorum başka çıkar yol
(Mehmet Akif Ersoy)*

MANEVİYATIMIZI DIRİ TUTALIM

“İman edenlerin Allah'ı anma ve nazil olan ilâhî hakikatler sebebiyle kalplerinin ürpermesi zamanı henüz gelmedi mi? Onlar daha önce kendilerine kitap verilenler gibi olmasınlar. Onların üzerinden uzun zaman geçti de kalpleri katılaştı. Onlardan birçoğu yoldan çıkmış kimselerdir.” (Hadid, 57/16)

Bugün müminler olarak bizler, ne yazık ki ayette bahsedilen bir kalp katılığını yaşıyoruz. Çünkü dini duygularımız gevşemiş, heyecanlarımız pörsümüştür. Ancak ümitsizliğe kapılmamıza gerek yoktur. Çünkü devamında gelen ayet, bu konuda ilâhî desteğin her zaman müminlerin yanında olduğuna işaret eder. Yeter ki, bu konuda bizler, gerekli şartları yerine getirelim; yani günahlarla mücadele edelim, ilâhî buyrukları bütün samimiyetimizle yerine getirmeye çalışalım.

ÖZLÜ SÖZ

Herkesin imrendiği pırlanta gibi kıymet sahibi ol. Korkma, yerde kalmazsın.
(Prof. Ali Fuat Başgil)

MÜZZEMMİL SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 20 âyettir.

Sûre, adını birinci âyette geçen “el-Müzzemmil” kelimesinden almıştır.

Müzzemmil, örtünüp bürünen demektir.

Sûrede başlıca, Hz. Peygamberin ibadet ve taat hayatı, kıyamet günündeki olaylar, ahiretteki hesap ve ceza konuları anlatılmakta; son olarak da müminlerin ibadet yüklerinin hafifletildiği konu edilmiştir.

TECESSÜS

İnsanların dokunulmaz hak ve özgürlüklerinden biri de gizli yönlerinin araştırılmamasıdır. Dinimiz, insan onuruna yaraşır bir şekilde davranmayı emretmiş, onun şeref ve haysiyetine saldırılmasına asla izin vermemiştir. Casusluk kelimesi ile aynı kökten gelen ve başkalarının gizli ve özel hallerini, ayıp ve kusurlarını araştırmak anlamına gelen tecessüs, dinimizin yasakladığı bir davranıştır. Çünkü dinimizde başkalarının ayıp ve kusurlarını ortaya çıkarmak değil; örtmek esastır. Bir ayette müminlere hitaben "...*Birbirinizin kusurlarını ve mahremiyetlerini araştırmayın!...*" (Hucurât, 49/12) buyrulmuş; Sevgili Peygamberimiz de tecessüsü yasaklayarak, İslam kardeşliğine zarar verecek her türlü davranıştan uzak durulmasını istemiştir (Buhârî, "Nikâh", 46).

MÜDDESSİR SÛRESİ

Sûre adını, birinci âyette geçen ve "bürünüp sarınan" anlamına gelen "müddessir" kelimesinden almıştır.

Mekke döneminde inmiştir. Mushaftaki sıralamada 74, iniş sırasına göre 4. sûredir. Ayet sayısı 56'dır.

Sûrede Hz. Peygamberin dini tebliğ görevini yerine getirmesi, inkarcıları uyarması ve bu konuda karşılaşacağı sıkıntılara katlanması konu edilmiştir.

ÖZLÜ SÖZ

İşinde ve sözünde doğruluktan ayrılma. Hak doğruların yardımcısıdır.
(Prof. Ali Fuat Başgil)

KAMU MALI-KAMU HAKKI

Özel mülkiyet dışındaki bütün menkuller ve gayr-ı menkuller –hazinedeki paradan, dağdaki ormanlardan devlet dairelerindeki kağıtlara, parklardaki banklara kadar – kamu malıdır. Bunlar o toplumda yaşayan her bir ferdin hizmetine sunulmuş emanetlerdir. Onlar üzerinde bütün insanların hakkı bulunduğu düşünülerek amacı dışında ve kaçak kullanılmamasına, israf edilmemesine özen gösterilmelidir. *“Mallarınızı aranızda haksız sebeplerle yemeyin. İnsanların mallarından bir kısmını bile bile haram yollardan yemek için onları hâkimlere (rüşvet olarak) vermeyin.”* (Bakara, 2/188) Bir kamu malında gelecek nesillerin de hakkı vardır. Dolayısıyla doğal kaynaklar ve çevre çocukların bir emaneti olarak korunup tertemiz bir şekilde onlara bırakılmıdır.

Hız.Ömer şöyle dedi: Hayber Gazvesi günü idi. Peygamber'in (s.a.s.) ashabından bir grup geldi ve “Falan kimse şehittir, filan kimse şehittir.” dediler. Sonra bir adamın yanından geçtiler, “Falanca da şehittir.” dediler. Bunun üzerine Resûlullah (s.a.s.): *“Hayır! Ben onu, ganimetten çaldığı bir hırka -veya bir aba- içinde cehennemde gördüm.”* buyurdu. (Müslim, “İman”, 182)

KIYÂME SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 40 âyettir.

Sûre, adını birinci âyetteki “el-Kıyâme” kelimesinden almıştır.

Sûrede başlıca, öldükten sonra dirilme ve ceza, ölüm sırasında insanın durumu ve kâfirlerin ahirette karşılaşacağı zorluklar kıyamet koparken evrende meydana gelecek olaylar, ahiretin varlığını ispatlayan deliller üzerinde durulmaktadır.

ÖZLÜ SÖZ

Dost ol. Tâ ki sana da dost olsunlar.

(Prof. Ali Fuat Başgil)

UHUD ŞEHİDLERİNDEN MUS'AB B. UMEYR (R.A.)

Müslümanların sancaktarlığını yapan Hz. Mus'ab, savaş esnasında Hz. Peygamber'in yanından hiç ayrılmadı.

Hz. Peygamber'i yaralayan İbn Kamî'e'nin kılıç darbeleriyle her iki eli de kesilince sancağı kollarıyla göğsüne basarak dik tutmaya çalıştı, ancak sonunda aldığı mızrak darbesiyle şehid düştü.

Savaştan sonra şehidler defnedilirken onu saracak bir kefen bulamadılar. Bedenini hırkasıyla örtmeye çalıştıklarında, başına çekince ayakları, ayaklarına çekince de başı açık kalmış; sonunda başını örtmüşler, ayaklarının üstüne de bir demet koku ot koymuşlardır (Buhârî, "Cenâiz", 27).

İNSAN SÛRESİ

Medine döneminde inmiştir. 31 âyettir.

Sûre, adını birinci âyetteki "insan" kelimesinden almıştır. Aynı âyette geçen "ed-Dehr" kelimesinden dolayı Dehr sûresi diye de anılır. Dehr, zaman demektir.

Sûrede başlıca, ahiret hayatıyla ilgili meseleler ve özellikle takva sahiplerinin cennette kavuşacakları çeşitli nimetler konu edilmektedir.

ÖZLÜ SÖZ

*Bir an kayboldun gibi! Yaşadım kıyameti
Yoruldun ama buldun ey kalbim emaneti
(Erdem Bayazıt)*

TEVÂZU

Türkçe’de, alçak gönüllülük, kibir ve gösterişten uzak olma anlamlarına gelen tevâzu, bir müslümanın sahip olması gereken güzel hasletlerden birisidir. Kur’an-ı Kerim’in birçok ayetinde, Cenabı Hakkın, böbürlenip büyüklük taslayanları sevmediği (Nisâ, 4/36; Nahl, 16/23; Lokman, 31/18) belirtilmiştir. Bizim için en güzel örnek olan sevgili Peygamberimiz de ömrü boyunca sade ve gösterişten uzak bir hayat sürmüştür. Daha iyi imkanlara sahip bulunduğu Medine döneminde bile bu mütevâzı yaşantısında bir değişiklik olmamıştır. Onun günlük yaşantısını merak edenlere Hz. Aişe’nin verdiği cevap şudur: “O da diğer insanlar gibi bir insandı. Sizden birinizin ailesi için yaptığı şeyleri o da yapar, ayakkabısını tamir eder, elbisesini diker, koyununu sağar, kendi işini görürdü.” (İbn Hibban, Sahih, 12/488)

MÜRSELÂT SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 50 âyettir.

Sûre, adını birinci âyette geçen “el-Mürselât” kelimesinden almıştır. Mürselât, gönderilenler demektir.

Sûrede başlıca, Allah’ın varlığı, birliği, kudreti, melekler, ahiret hayatı ve orada müminler için hazırlanmış olan nimetler, kıyametin, hesap ve azabın gerçekleşeceği, Allah’ın kudreti ve günahkârların akıbeti konu edilmektedir.

ÖZLÜ SÖZ

*Bir kurtuluştur o an çağrılrsa senin adın
Sesin ne kadar sıcak sesin ne kadar yakın
(Erdem Bayazıt)*

ŞEHİTLER GÜNÜ

Allah yolunda, din ve vatan uğruna, bu değerlerin yüceliğinin şahidi olarak savaşırken ölen müslümana şehit denir. Şehitlik dinimizde en yüce mertebelerdendir. İnsanın gönüllü olarak canını feda etmesi ancak canından daha değerli bir amaç uğruna olur. Bu insanlara da Allah ebedi hayatı müjdelemektedir. *“Allah yolunda öldürülenleri sakın ölümler sanma. Bilakis onlar diridirler, Rableri katında Allah’ın, lütfundan kendilerine verdiği nimetlerin sevincini yaşayarak rızıklandırılmaktadırlar. Arkalarından kendilerine ulaşamayan (henüz şehit olmamış) kimselere de hiçbir korku olmayacağına ve onların üzülmeceklerine sevinirler.”* (Âl-i İmran, 3/169-170) Bu günde aziz şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyor ve şükranlarımızı sunuyor, onları minnetle yâd ediyoruz.

NEBE’ SÜRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 40 âyettir.

Sûre, adını ikinci âyette geçen “en-Nebe” kelimesinden almıştır. Nebe’, haber demektir.

Sûrede ölüm ötesi hayatın varlığını ispat çerçevesinde, kıyamet, öldükten sonra dirilme, hesap için toplanma Allah’ın varlık ve kudretini gösteren deliller ve melekler ile ilgili konulara yer verilmektedir.

ÖZLÜ SÖZ

*Sensiz geçen zamanı belli yaşamamışım
Sensizlik bir kuyuymuş onu aşamamışım
(Erdem Bayazıt)*

MİLLÎ MÜCADELEDE DİN ADAMLARI

Tarihimiz Türk milletinin bağımsızlığı uğruna cephede mücadele edip canını veren nice kahramanın hikâyesi ile doludur. Unutulmamalıdır ki cephede olduğu kadar cephe gerisinde de mücadele veren birçok kahraman vardır. Bunlardan biri de din adamlarıdır. Onlar gerek cami kürsülerinde gerekse de düzenlenen kongre ve mitinglerde yaptıkları konuşmalarla halkı bağımsızlık savaşına cesaretlendirip düşmana karşı direnç göstermeye sevk etmişlerdir. Gerektiğinde kimi de etrafına topladığı gönüllülerle birlikte bizzat cepheye giderek vatanı savunmuştur.

Ayrıca bir kısmı müdafaa-i hukuk cemiyetlerinde görev alarak, bir kısmı ise mecliste milletvekili olarak milli mücadeleye katkıda bulunmuşlardır.

NÂZİÂT SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 46 âyettir.

Sûre, adını birinci âyetteki “en-Nâziât” kelimesinden almıştır.

Nâziât burada, “ruhları çekip alan melekler” demektir.

Sûrede başlıca, tevhit, peygamberlik, öldükten sonra dirilme ve hesap konu edilmektedir.

Ayrıca Hz. Musa ve Firavun kıssasından bir kesite yer verilmektedir.

ÖZLÜ SÖZ

*Bir yol buldum öteye geçerek gözlerinden
İşte yeni bir dünya peygamber sözlerinden
(Erdem Bayazıt)*

İNFAK VE SADAKA

Allah'ın rızasını kazanmak için; elinde ki imkânları muhtaçlara vermektir. (Bir kudsi hadiste) Allah (c.c.) şöyle buyuruyor: “Ey adem oğlu! *İnfak et ki, bende sana infak edeyim.*” (Müslim, “Zekat”, 11)

Peygamberimiz (a.s.) “*yarım hurma ile de olsa cebennem ateşinden korununuz*” buyurarak; Müslümanları sadaka vermeye teşvik etmektedir.

Verdiğimiz sadakaları kıymetli şeylerden, gösteriştan uzak, rencide etmeden başa kakmadan vermeniz gerektiğini Kur'an bize öğütlüyor. (Bakara, 2/261-265) “*Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda harcamadıkça iyiliğe asla erişemezsiniz. Her ne harcarsanız Allah onu bilir.*” (Al-i İmran, 3/92)

ABESE SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 42 âyettir.

Sûre, adını birinci âyetteki “abese” filinden almıştır.

“Abese”, “yüzünü ekşitti” demektir.

Abdullah İbn-i Ümmî Mek-tûm olayını hatırlatan ayetlerle başlayan sûrede daha sonra, itikat, peygamberlik, Allah'ın kudreti ve kıyamet halleri konu edilmektedir.

ÖZLÜ SÖZ

*Ölüm bize ne uzak, bize ne yakın ölüm
Ölümsüzlüğü tattık bize ne yapsın ölüm
(Erdem Bayazıt)*

NEVRUZ

Nevruz gece ile gündüzün birbirine eşit olduğu 21 Mart günüdür. Farsça'da "yeni gün" anlamına gelen nevruz, baharın gelişini kutlamak üzere yapılan bayram olarak bilinmektedir. Eski Türklerin "yılbaşı" olarak kabul ettikleri bu gün çeşitli törenlerle kutlanmıştır. Bu kutlamalar çerçevesinde nevrûziye denilen özel yiyecekler hazırlanır, akraba ziyaretleri yapılır ve hediyeleşilirdi. Zamanla Nevruz, çeşitli kültür çevrelerinde farklı bir muhteva ve anlama sahip olmuştur. Kültürler arasındaki iletişim sonucunda çeşitli toplumlar tarafından da benimsenmiştir. Günümüzde Nevruz, Türk dünyasının kuzeyinden güneyine, batısından doğusuna kadar uzanan engin coğrafyada yaşayan toplulukların pek çoğu tarafından bahar bayramı olarak kutlanmaktadır.

TEKVİR SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 29 âyettir.

Sûre, adını birinci âyette geçen "küvviret" fiilinin mastarından almıştır.

Tekvîr, dürmek demektir.

Sûrede başlıca, kıyametin dehşet verici bazı ayrıntıları ile, vahiy ve peygamberlik konuları ele alınmaktadır.

ÖZLÜ SÖZ

*Ey hep bir kelime arayan kalbim
Sonra arayan tekrar arayan kalbim
(Erdem Bayazıt)*

SEMA' NEDİR?

Sema' sözlükte işitmek, dinlemek demektir. Terim olarak ise musiki nağmelerini dinlerken vecde gelip hareket etmek, kendinden geçip dönmektir. Kaynaklardaki bilgilere göre Mevlana zamanında belli bir nizama bağlı kalmaksızın dinî bir coşkunluk içinde icra edilen sema, Sultan Veled zamanından başlayarak tam bir disiplin içine alınmış, icrası öğrenilir ve öğretilir olmuştur. Sema, varlığın oluşumunu, insanın alemde dirilişini, Yüce Yaratıcı'ya aşk ile harekete geçişini ve kulluk bilincine ulaşım "insan-ı kâmil"e doğru yönelişini sembolize eder. Esasen ilk dönemlerden itibaren mistik gelenek içinde değişik şekillerde icra edilen sema Mevlana ile birlikte yaygınlık kazanmıştır. Toplu halde gerçekleştirilen sema, "dinî, mistik" nitelikli bir çeşit ziyafet halini almıştır. Öte yandan sema edene "semazen" denilmiştir.

İN FİTÂR SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 19 âyettir.

Sûre, adını birinci âyetteki "infetarat" filinin mastarından almıştır.

İnfîtâr, yarılmak demektir.

Sûrede kıyamet koparken evrende meydana gelecek olan değişim ve bazı dehşet verici olaylar yer almaktadır.

ÖZLÜ SÖZ

*O dirildi, o dirildi diye birden çalkalanan sokaklar
Ölüm ki sonsuza açılan bir kapıydı, hiç unutmadım
(Erdem Bayazıt)*

AHİRETE İMANIN HAYATA YANSITILMASI

Kur'an'a göre ölümden sonra dirilme haktır. Herkes hesaba çekilecek; iyi yada kötü bütün amellerinin karşılığını görecektir. (Zilzâl, 99/7-8) Bu inanç, insana ümit kaynağı olduğu gibi ona sorumluluk duygusu yükleyerek adaletli olmaya yönlendirir.

Hz. Ömer'de bu konuda; *“Hesaba çekilmeden önce, kendinizi hesaba çekiniz”* (Kitabu'l-Musannef, 7/96) buyurmuştur.

Ahirete yakînen inanan, kendisini her an kontrol altında tutar ve *“herkes, yarın için önceden ne göndermiş olduğuna baksın”* (Haşr, 59/18) ayeti gereği güzel söz ve davranışlara yönelir, kötülüklerden sakınır, diğer insanlarla ilişkilerini sağlıklı bir şekilde yürütür. Bu da âdil, dürüst ve sağlam bir toplumun oluşmasını sağlar.

MUTAFFİFİN SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 36 âyettir.

Sûre, adını ilk âyette geçen “el-Mutaffifin” kelimesinden almıştır.

Mutaffifin, ölçüde ve tartıda hile yapanlar eleştirildikten sonra ahireti ve uhrevî sorumluluğu inkâr eden günahkârların ahirette göreceği cezalar ve iyilerin nail olacağı mükâfaatlar özetlenmekte, dünyada müminlerle alay eden inkârcıların ahirette gülünç duruma düşecekleri anlatılmaktadır.

ÖZLÜ SÖZ

*Bir an kayboldun gibi! Yaşadım kıyameti
Yoruldun ama buldun ey kalbim emaneti
(Erdem Bayazıt)*

KUR'AN-I KERİM'E GÖRE CİNLER

Genel tanımıyla cinler, ateşten yaratılmış, duyu organlarıyla algılanamayan, irade ve sorumluluk sahibi varlıklardır.

Kuran-ı Kerim'de gerek cin sûresinde gerekse diğer bazı ayetlerde cinlerden söz edilmektedir.

Bu ayetlerde verilen bilgilerden bazıları şunlardır: Cinler arasında inananlar olduğu gibi inanmayanlar da vardır. Bütün cinler Allah'ın gücü karşısında acizdir ve yaptıklarından Allah'a karşı sorumludurlar.

Allah'a inanmış kimselerin onlardan korkmamaları gerekir. Allah dilemedikçe kötü cinler kimseye zarar veremezler. Müminlerin cinlerin şerrinden Allah'a sığınmaları gerekir.

İNŞİKÂK SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 25 âyettir.

Sûre, adını birinci âyette geçen "inşakka" fillinin mastarı olan "İnşikâk" kelimesinden almıştır.

İnşikâk, yarılmak demektir.

Sûrede kıyametın kopması, uhrevî hesap, insanların iman ve amellerine uygun yargılama, ceza ve ödül gibi konular etkili bir üslûpla anlatılmaktadır.

ÖZLÜ SÖZ

*Dünyanın ağırlığına eklessek yıldızları ayı güneşi
Gene de ağır basarsın ey kalbim ey kalbimin güneşi
(Erdem Bayazıt)*

TUTUMLU OLMAK

Doğada var olan değerlerin ölçülü ve yerinde kullanılması İslami ve insani bir görevdir. Bazen hava, su, toprak, zaman, para ve sağlık gibi hayatımız için önemli olan şeyler ölçüsüz ve insafsızca harcanabilmektedir. Oysa iyi düşünüldüğünde, küresel ısınmanın yaşandığı çağımızda israfın ne kadar kötü bir davranış, tasarrufun da ne kadar önemli olduğu çok daha iyi anlaşılacaktır.

Dünyanın bir tarafında açlık ve susuzluktan insanlar ölürlen; diğer taraftan çöpe atılan ekmek ve boşa akıtılan suların izahı mümkün değildir. Bu itibarla yüce dinimiz İslam her zaman ölçülü davranmayı, tutumlu olmayı emretmiş, ihtiyaç sınırını aşmayı, aşırı harcamalarda ve ölçüsüz davranışlarda bulunmayı yani israfı yasaklamış, "...Yeyin, için, fakat israf etmeyin; çünkü Allah israf edenleri sevmez." (A'râf, 7/31) buyurmuştur.

Nitekim, "Ayağını yorganına göre uzat", "Ak akçe kara gün içindir.", "Sakla samanı, gelir zamanı" gibi atasözleri de tutumlu olmanın önemini belirtir.

BÜRÛC SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 22 âyettir.

Sûre, adını birinci âyetteki "el-Bürûc" kelimesinden almıştır.

Bürûc, burçlar demektir.

Sûrenin ana konusu kendilerine "ashâbû'l-uhdûd" (hendek ehli) denilen inkârcıların, müminlere verdikleri sıkıntılar ve müminlerin inançları uğrunda gösterdikleri sabır ve metanet konu edilmektedir.

ÖZLÜ SÖZ

*Ebedi masum çocuklar zamanın solmayan çiçekleri
İstemişlerdi de ezan okumuştun Bilal bir sabah, unutmadım
(Erdem Bayazıt)*

İLMİ İRFANA DÖNÜŞTÜRMEK

İlim bilmek ise irfan bunun hayata geçmesi; ilim ışıkta irfan o ışıkla akıl ve kalbin aydınlanmasıdır. Hz. Peygamber'in Allah'a sığındığı faydasız ilim (Tirmizî, "Daavât", 68) irfana dönüşmemiş ilimdir. Kur'an-ı Kerim'de, Allah'a karşı ancak, kulları içinde ilim sahibi olanların derin saygı duyacağını belirten ayet (Fâtır, 35/28) ilmini irfana dönüştürelere işaret etmektedir.

İrfan yahut marifet başta insanın kendi özü olmak üzere her şeyde Yüce Yaratıcı'nın özelliklerini görmek, yaratıklardaki işaretlerden Yaratıcı'yı tanımak, tüm varlığa bu gözle bakabilmeyi içselleştirmek ve tüm bilgileri bu amaçla kullanmak demektir. Ne mutlu, Hakk'ı bulan, her şeyde Hakkı gören, ve Hakk'a uygun yaşayan kutlu insanlara!

TÂRIK SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 17 âyettir.

Sûre, adını birinci âyetteki "et-Târik" kelimesinden almıştır.

Târik, şiddetle çarpan, vuran, gece gelen şey demektir

Sûrede insanın yaratılışı, yapıp ettiklerinin kaydedildiği, öldükten sonra dirilmesi, Kur'an'ın muhtevasının ciddiyet ve önemi, inkârcıların tuzaklarının er geç bozulacağı gibi konulara yer verilmiştir.

ÖZLÜ SÖZ

*Kibir ve gurur ile tahsil olunan ilimde felâh yoktur.
(İmam-ı Şafii)*

NİFAK

Nifak sözlükte kaybolmak, eksilmek, tükenmek, arabozuculuk anlamlarına gelir. Kavram olarak inanmadığı halde inanmış gibi görünmek demektir. Nifak alametleri bulunan kimseye de münafık denir. İslam'a göre bir küfür çeşidi olan nifak, dışarıdan Müslüman olarak görülmekle beraber kalben Allah'a iman esaslarına ve İslam peygamberine inanmamak manasına gelir.

Nifak içinde olan kimseye de münafık denir. İslam'a göre kalben inanmadıkları için münafıklar Allah katında kafirdirler. Dilleri ile Müslüman olduklarını söylemeleri sebebiyle insanlar katında Müslüman olarak muamele görürler.

Peygamberimiz münafıkları şöyle tanıtır: *“Münafığın alameti üçtür; konuştuğunda yalan söyler, söz verince sözünde durmaz, emanete hıyanetlik ederler.”* (Sahihi Buhari ve Tercemesi, 6/272)

ALÂ SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 19 âyettir.

Sûre, adını birinci âyette yer alan ve Allah Teâlâ'yı niteleyen “el-A'lâ” kelimesinden almıştır.

Alâ, en yüce demektir.

Sûrede Allah, vahiy, Kur'an, Peygamber ve tebliğ görevi, tebliğ karşısında insanların takındıkları farklı tavırlar ve bunun ebedî hayattaki sonuçları ele alınmıştır.

ÖZLÜ SÖZ

Kalbi münevver olmak isteyenler az, yemeli ve sefihlerin (düşük ahlaklı kimselerin) yanlarında bulunmamalıdır.

(İmam-ı Şafii)

HZ. PEYGAMBER (S.A.S.)'İN EVLATLIĞI ZEYD BİN HARİSE (R.A.)

Zeyd, Hz. Peygamber'in azadlı kölesiyken onun yanında kalmayı tercih etmiş, Peygamberimiz de onu evlat edindiğini bildirmişti. Hz. Muhammed, peygamber olur olmaz onu tasdik edip müslüman oldu. *"Onları babalarının isimleriyle çağırın..."* (el-Ahzab, 33/5) ayeti ininceye kadar "Muhammed'in oğlu" diye anıldı. Bu ayet-i kerimenin inmesiyle Zeyd, Zeyd b. Hârise olarak çağrılmaya başlandı. Hz. Peygamber'in cefakâr dostlarından biriydi. Sıkıntılı zamanlarında onunla birlikteydi. Nitekim, çevre kabileleri İslam'a davet etmek üzere Tâif'e giden Hz. Peygamber'i yalnız bırakmamış, Tâiflilerin attığı taşlar Allah'ın Elçisine isabet etmesin diye kendi vücudunu siper etmiş ve çeşitli yaralar almıştı.

ĞÂŞİYE SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 26 âyettir.

Sûre adını, birinci âyetteki "el-Ğâşiye" kelimesinden almıştır.

Ğâşiye, kaplayıp bürüyen demektir.

Sûrede cehennemliklerle cennetliklerin ahiretteki durumları tasvir edilmekte, Allah'ın varlığına dair deliller sıralanmakta, tebliğ yöntemi öğretilmektedir.

ÖZLÜ SÖZ

*Her işte hayır bulmayı arzu edenler, insanlara hüsnü zanda bulunsunlar.
(İmam-ı Şafii)*

KULLUK BİLİNCİ

İnsanın yaratılış amacı sadece Allah'a kulluktur. (Zâriyât, 51/756). Allah'a kul olmak, O'nun çağrısına samimiyetle karşılık verecek, yasaklarından kaçınmak ve emirlerini yerine getirmekle mümkün olur.

Allah'a kulluğun başı ihlas ve samimiyettir. (A'râf, 7/29) Kullukta esas olan ise sürekliliktir. (Mü'minûn, 23/9) Bu konuda Rabbimiz şöyle buyurur: *"Sana ölüm gelinceye kadar Rabbine ibadet et."* (Hicr, 15/99) Kulluğun zirvesi, kişinin Allah'ı görüyormuşçasına ibadet etmesi (Müslim, "Îmân", 1, 5) ve bütün varlığıyla O'na yönelmesidir. (Müzzemmil, 73/8) Buna ihsan makamında kulluk denir.

Kulluk bilinci sorumluluk bilinci ile gelişir. Her şeyi bilen ve gören bir Allah inancı, kulluğun olgunlaşmasına vesile olur.

FECR SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 30 âyettir. Sûre, adını birinci âyetteki "el-Fecr" kelimesinden almıştır.

Fecr, tan yerinin ağarması vakti demektir.

Sûrede peygamberlere karşı çıkan ve ilahî mesajı reddeden bazı eski topluluklarının başlarına gelen felaketler hatırlatılmakta, bazı insanlardaki mal tutkusu, bencillik duygusu eleştirilmekte ve insanlar uyarılmaktadır.

ÖZLÜ SÖZ

Sadık dost, arkadaşının ayıplarını görünce ihtar eder, ifşa etmez.
(İmam-ı Şafii)

RÜŞVET VE YOLSUZLUK

Rüşvet ve yolsuzluk dinimizin yasakladığı toplumsal bir hastalıktır. İslam dini doğru sözlü olmayı ve dürüstlüğü emrederken; usulsüzlük ve yolsuzluğu ise yasaklamıştır. (Hûd, 11/112) Rüşvet, yaptırılmak istenen bir işte yasa dışı kolaylık ve çabukluk sağlanması için bir kimseye mal veya para olarak sağlanan çıkardır. Kur'an'da rüşvet açıkça kınanmıştır: *“Aranızda birbirinizin mallarını haksız yere yemeyin. İnsanların mallarından bir kısmını bile bile günaha girerek yemek için onları hâkimlere (rüşvet olarak) vermeyin.”* (Bakara, 2/188) Peygamberimiz (s.a.s.) de rüşvet alan ve verenin lanetlendiğini belirtmiştir. (Ebû Dâvûd, “Akdiye”, 4) Hz. Peygamber ayrıca devlet memurlarının görev suiistimali olarak nitelenebilecek mahiyetteki hediyeleri almalarını da yasaklamıştır (Buhârî, “Hibe”, 17; “Ahkâm”, 24, 41)

BELED SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 20 âyettir. Sûre, adını ilk âyetteki “el-Beled” kelimesinden almıştır.

Beled, şehir, belde demektir.

Sûrede bazı önemli varlıklara yemin edilerek insanın yaratılıp hayat mücadelesi içine sokulduğu, gücüne ve servetine güvenerek Allah'a karşı gelenlerin aldandığı, insana maddî ve manevî birtakım nimetlerin verildiği, hayır ve şer yollarının gösterildiği anlatılmaktadır.

ÖZLÜ SÖZ

Sende bulunmayan güzelliklerle seni sena edenin, öfke ve gazaba geldiği vakit sende bulunmayan fenalık ile seni eleştireceğinden emin ol.

(İmam-ı Şafii)

İNTERNET BAĞIMLILIĞI

İnternet, insanımızın hayatını kolaylaştıran ve birçok bilgiye zahmetsizce ulaşma imkânı sunan kıymetli bir erişim vasıtasıdır.

İnternetin insana devasa zamanlar kazandırdığı da bilinen bir gerçektir. Ancak internet kullanıcılığının zaman israfına yol açacak şekilde bağımlılık derecesine varması ise tasvip edilecek bir durum değildir. Zira insanın geri getiremeyeceği en kıymetli varlıklarının başında zaman gelir.

Peygamberimiz (s.a.s.) *“İki nimet vardır ki, insanların çoğu bu nimetleri kullanmakta aldanmıştır: Sıhhat ve boş vakit.”* (Buhârî, “Rikak”, 1) Ayrıca bu imkânın, kişiyi ibadetlerinden ve günlük görevlerinden alıkoyması dinen caiz değildir.

ŞEMS SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 15 âyettir. Sûre, adını birinci âyetteki “eş-Şems” kelimesinden almıştır.

Şems, güneş demektir.

Sûrede insanın tabiatına hem iyilik hem kötülük eğilimlerinin verildiği bildirilmiş; bu eğilimlerini doğru kullanmayanların akibetine örnek olmak üzere Semud kavminin helâk edilişi anlatılmaktadır.

ÖZLÜ SÖZ

Kudretinin üstündeki işlere ve bilmedikleri ilme müdahale edenler, kadir ve meziyetlerini kaybederler.

(İmam-ı Şafii)